

JOSÉ VRIENS

In een net
gevangen

José Vriens

IN EEN NET
GEVANGEN

Zomer & Keuning

HOOFDSTUK 1

Golven beukten met kracht tegen de paaltjes op het strand. Telkens als ze terug rolden naar de zee, knabbelde ze een stukje van het strand af, kleine zandgolfjes achterlatend. Meeuwen en steltlopers trippelden vlak achter de golven aan, kleine zand- en zeebeestjes oppikkend die door de golven op het zand waren geworpen en die niet snel genoeg waren om een veilig heenkomen te zoeken.

Carly zat met haar rug tegen het duin aan, met een verrekijker voor haar ogen. De wind speelde met haar lange in een staart gebonden haren en blies fijne zoute druppels in haar gezicht als de golven haar kant op rolden. Niet dat ze er iets van merkte. Ze ging helemaal op in het bestuderen van het gedrag van de zeevogels en had nergens anders oog voor. Als zeebioloog vond ze alle dieren die met de zee samenleefden machtig interessant.

Ze kon er geen genoeg van krijgen en wilde ieder detail in zich opnemen, om de dieren 's avonds met minutieuze precisie uit te tekenen op papier. Soms nam ze haar tekenspullen mee naar het strand, maar vaker, omdat haar werk het gewoonweg niet toeliet, beperkte Carly zich tot het bestuderen en fotograferen van de dieren.

Ze richtte de verrekijker op een bewegende stip verder weg op de Waddenzee en stelde hem bij zodat het beeld scherper werd.

Een vissersboot leek van golf naar golf te springen op de ruwe zee. Een tweede boot volgde hem. Met haar sterke verrekijker kon ze zelfs de bemanning onderscheiden, die met netten in de weer was. Zelfs met dit ruwe weer waren de vissen en zeedieren niet veilig. Als ze het goed zag was het ook nu weer een sleepnet dat werd uitgezet tussen de twee boten.

Met sleepnetten vissen was de ergste methode die er was. Ze zakten tot op de zeebodem en trokken alles wat daar leefde kapot, zonder enig respect voor welk levend schepsel dan ook. Vaak waren de mazen van de netten ook nog eens zo klein dat alles gevangen werd wat voor het net kwam, zonder kans op ontsnappen. Zelfs de zeebodem werd niet gespaard met deze manier van vissen.

Haar handen klemden onwillekeurig harder om de verrekijker. Carly kon zich vreselijk opwinden als ze dit soort toestanden zag. Besefte dan niemand dat er op deze manier op den duur niet veel meer overbleef om op te vissen? Dat de vissers hun eigen broodwinning vernietigden?

Deze vissers waren precies de reden waarom ze hiernaartoe gestuurd was voor onderzoek. Verstandelijk wist ze wel dat het niet de schuld van de vissers was. Zij deden alleen wat hun opdrachtgevers van hen vroegen: vooral veel vissen vangen en die tegen een goede prijs verkopen. Zolang er vanuit de consument vraag bleef naar vis, zou dat niet veranderen.

Er was al vastgelegd dat er maar op bepaalde plaatsen van de Waddenzee met sleepnetten gevist mocht worden, om de kwetsbare bodemplaten te beschermen. Toch wilde Blueplanet nog meer onderzoek laten doen naar de effecten hiervan op de dieren die in en rond de Waddenzee leefden, met name vogels en zeehonden.

Enige tijd geleden hadden ze haar benaderd. Als zeebioloog deed Carly veel onderzoek naar alles wat er in en rond het water leefde. Haar proefschrift was gebaseerd geweest op de visserij; de voors en tegens van de moderne visserij die met de modernste

technieken op vis aasde. Helikopters, boten die ver de zee op voeren en daar dagen achtereen bleven, sonar, echo. Je kon het zo gek niet bedenken of het werd ingezet om de begeerde scholen vis te ontdekken, ze op te jagen en te vangen tot er niets meer overbleef voor andere zeedieren die van diezelfde vis leefden.

Dat proefschrift had de aandacht van Blueplanet getrokken en zodoende waren ze bij haar terechtgekomen met hun verzoek. Carly had zich niet alleen vereerd gevoeld dat ze haar hadden gevraagd, het was ook een onderwerp dat haar na aan het hart lag. Als ze hiermee een bijdrage kon leveren aan een beter zeemilieu, zou ze daar met alle plezier aan meewerken.

Andere onderzoekers, wereldwijd, onderzochten eveneens wat de gevolgen waren voor het zeeleven van de intensieve visserij zoals die tegenwoordig gedaan werd. Al die resultaten zouden worden samengevoegd om tot betere, duurzamere en diervriendelijkere methodes te komen.

Blueplanet wilde weten wat de visserij inhield voor het leven in de Waddenzee. Het ging vooral om de bijvangst die onvermijdelijk in ieder net terechtkwamen.

De bijvangst, allerlei kleine en grote vissen en andere zeedieren die niet interessant waren voor de verkoop, overleefden de vangst vaak niet en kregen zodoende ook geen kans om zich voort te planten. Met als gevolg dat de soorten die niet voor consumptie geschikt waren, maar die wel in de netten terechtkwamen, met uitsterven bedreigd werden.

Maar ook de schade aan de bodem, veroorzaakt door de sleepnetten, had grote gevolgen voor het zeeleven en alles wat daarvan afhankelijk was.

Na het gesprek met Blueplanet had ze het haar ouders verteld – zij waren net als Carly zeebiologen en heel begaan met hun werk. Ze waren op dit moment in Hawaï met onderzoeken bezig. Ze leefden enorm met haar mee en bevestigden het belang van het onderzoek waar ze voor gevraagd was. Zo'n kans mocht ze niet laten lopen, hadden ze haar op het hart gedrukt.

Zo kwam het dat Carly gisteravond hier op Vlieland was aangekomen en zich geïnstalleerd had in een vakantiehuisje op het nu weer redelijk toeristenluwe Waddeneiland.

Een beweging die ze vanuit haar ooghoek oppikte, trok haar aandacht. Ze liet de verrekijker zakken. Een jongetje kwam het strand op gelopen met een emmer en een schep in zijn handen.

Carly keek verstoord zijn kant uit. Ook de zeehonden die verderop op de zandbank hadden gelegen, merkten hem op, en vluchtten vrijwel direct het water in.

Het strand was verlaten op deze doordeweekse natte en winderige dag. Geen enkele toerist waagde zich met zulk weer op het strand. Wat deed een kind dan hier? Een kind dat bovendien op school hoorde te zijn op dit tijdstip.

Hij leek alleen op het strand te zijn, geen ouder of begeleider was bij hem. Tot overmaat van ramp kwam hij ook nog naar haar toe. Niet dat ze een hekel had aan kinderen, maar ze werkte nu eenmaal het liefst alleen.

‘Dag mevrouw,’ begroette hij haar beleefd. Zijn blonde haar zat nat en verward tegen zijn voorhoofd geplakt. Hij droeg laarzen, een gele regenjas die tot halverwege zijn knieën kwam en een veel te grote gele zuidwester hing op zijn rug. Zijn blauwe ogen keken haar helder en belangstellend aan. ‘Wat doet u hier? Kijkt u naar de zeehonden?’

‘Daar was ik mee bezig, tot jij kwam en ze wegjoeg,’ antwoordde Carly op geïrriteerde toon.

‘O, die komen zo wel weer terug,’ verzekerde hij haar. ‘Ze zijn bijna nergens bang voor. Ze zijn het gewend om mensen te zien op het strand.’

Als om zijn woorden te bekrachtigen, kroop er inderdaad een zeehond terug op de zandbank. Carly keek er verbaasd naar. ‘Je hebt gelijk. Die beesten zijn inderdaad niet erg bang.’ Vervolgens richtte ze haar aandacht weer op de jonge bezoeker en bekeek hem wat aandachtiger. ‘Hoor jij niet op school te zitten?’

De jongen trok met zijn schouders. ‘Eigenlijk wel, maar als het zo

hard heeft gestormd als vannacht, zijn er vaak fossielen op het strand te vinden.’

‘Je spijbelt dus.’

‘Min of meer,’ gaf hij eerlijk en schokschouderend toe. ‘Ik heb me ziek gemeld vanochtend.’

‘Weet je moeder dat je hier bent?’

‘Mijn moeder is dood en mijn vader zit op zee.’

Oké, dat was duidelijk. Geen moeder, en een vader die de opvoeding van zijn zoon kennelijk aan een ander overliet; iemand die er niet voor zorgde dat deze jongen naar school ging. ‘Wie zorgt er dan voor je als je vader weg is?’

‘Ikzelf. Ik ben groot genoeg, hoor. Elf jaar al.’ Hij keek haar uitdagend aan. ‘Ik kan heus wel voor mezelf zorgen.’

Hij zag er inderdaad groot genoeg uit om dat te kunnen, en toch klopte het niet. Een kind van elf hoorde niet alleen te zijn en voor zichzelf te moeten zorgen.

Carly keek hem onderzoekend aan. Er was geen hond op het strand te bekennen. Stel je voor dat er iets met hem gebeurde. Het water was grillig en kon gevaarlijk zijn. Hoe vaak hoorde je niet dat er kinderen in het water terechtkwamen en met het getij mee werden gesleurd om nooit meer te worden teruggevonden? ‘Ik geloof best dat je voor jezelf kunt zorgen, maar iemand moet toch weten waar je bent als je niet op school zit?’ zei ze hardop. ‘De overbuurvrouw weet dat ik naar het strand ben.’ Weer die uitdagende blik. ‘Wie weet dat u hier bent? Er kan van alles met u gebeuren.’

‘Ik heb mijn mobieltje bij me. Bovendien ben ik het gewend om alleen te werken en loop ik niet in zeven sloten tegelijk.’

‘Aan een mobieltje heb je niet veel als je geen bereik hebt,’ antwoordde hij met een glimlachje rond zijn mond.

Carly haalde de telefoon uit haar binnenzak en moest toegeven dat hij alweer gelijk had. ‘Dat schiet lekker op,’ mompelde ze en ze stopte het ding terug in haar zak. ‘Daar heb ik dus niets aan. Je had het over fossielen. Wil je me die eens laten zien?’ Nu hij toch

hier was en haar onderzoek had verstoord, kon hij haar net zo goed laten zien wat hij hier deed.

‘Natuurlijk, ga maar mee.’

Carly stopte haar verrekijker in de rugzak en zwaaide hem over haar schouder. ‘Ga je altijd met vreemden mee?’

‘Nee,’ antwoordde hij terwijl hij naast haar liep.

‘Nu toch wel. Ik ben een vreemde voor je.’

‘Nee hoor. U zit in het park, in een van de huisjes.’

‘Hoe weet jij dat?’ vroeg ze verbaasd.

‘Dat hoorde ik onze overbuurvrouw vertellen. Zij houdt de huisjes van dat vakantiepark schoon. Er is maar één gast deze week en dat bent u. Mag ik jij zeggen? Je bent nog jonger dan onze juf.’

Ze keek hem verbluft aan, maar begon toch te lachen. ‘Natuurlijk mag je dat. Ik ben Carly Graafland. Of wist je dat soms ook al?’

‘Nee, je naam wist ik nog niet. Ik heet Florian Noordhuizen.’ Hij stak zijn hand naar haar uit.

Een vroegwijs kereltje, deze Florian. Noodgedwongen waarschijnlijk, door het gemis van een moeder en met een vader die op zee zat en hem niet in de gaten kon houden, waardoor hij zijn eigen gang ging. Hoe vaak zou het gebeuren dat dit kind in zijn eentje thuis was? Waren er buiten die buurvrouw geen familieleden die voor hem konden zorgen?

Het was niet aan haar en ze mocht zich er niet mee bemoeien. Toch klopte het niet. Zelf was ze ook niet in een echt conservatief gezin opgegroeid, met ouders die net als zij zeebiologen waren en de wereldzeeën afreisden voor hun werk. Al op jonge leeftijd had Carly beseft dat ze op zichzelf aangewezen was en dat vriendschappen nooit van lange duur waren.

De zee werd haast vanzelfsprekend ook haar lust en haar leven. Hoe kon het ook anders met ouders wier werkplek op, in of bij de zee was. Vanaf het begin had ze geweten dat zeebiologie ook haar vak zou worden.

Toch was zij nooit zo aan haar lot overgelaten als dit kind. Zolang het kon was ze met haar ouders meegegaan en hadden zij voor

haar gezorgd. Pas toen ze op achttienjarige leeftijd ging studeren was ze in Nederland gebleven, op kamers en in het weekend vaak bij een zus van haar moeder.

Florian nam haar mee naar plekjes die ze alleen misschien niet gevonden zou hebben. Van dichtbij zag ze een paar zeehonden liggen, een moeder met een jong, rustig liggend op het strand.

Bonte strandlopers die op zoek waren naar voedsel in de branding, trokken zich niet veel aan van de jongen en de vrouw die voorbijkwamen.

Ze vonden fossielen – Florian vond ze voornamelijk – en zelfs een stukje barnsteen, dat hij zorgvuldig in de schoudertas opborg die hij onder zijn regenjack droeg.

Hij wist verbazingwekkend veel te vertellen over de dieren die ze op het strand tegenkwamen en hij herkende zelfs enkele vogels aan de geluiden die ze lieten horen.

‘Hoe weet je dat zo zeker?’ wilde Carly weten toen hij beweerde dat hij de kanoet hoorde te midden van het vogellawaai. Toch wist ze, zonder dat ze de vogel had gezien, dat hij gelijk had.

Weer gingen die jonge schoulers onverschillig omhoog, alsof het heel normaal en begrijpelijk was dat een elfjarige jongen zo veel van vogels wist. ‘Mijn moeder heeft me dat geleerd. Ze schilderde en tekende vogels en allerlei dieren.’

‘Hoelang is je moeder al dood?’

‘Een jaar of zes.’

Dan was hij vijf jaar geweest. Hoe had die vrouw haar zoon in zo korte tijd en op zo’n jonge leeftijd zo veel kunnen leren? ‘Vind je het moeilijk om erover te praten?’ vroeg Carly voorzichtig.

‘Nee hoor, waarom zou ik? Ze is al zo lang dood.’

‘Maar ze heeft je wel veel geleerd.’

‘Ik ging altijd met haar mee als ze op het strand of in de duinen ging schilderen. De rest zal ik mezelf wel hebben aangeleerd.’ Hij had de liefde voor de natuur duidelijk van zijn moeder geërfd.

‘Ik teken ook,’ vertrouwde ze hem toe.

Florian keek op. ‘O ja? Leuk, mag ik het eens zien?’

‘Natuurlijk, maar dat doen we een andere keer wel. Het wordt tijd dat we teruggaan. Het water begint op te komen,’ wees ze naar de vloedlijn die nu snel dichterbij kwam. Nog even en het zand waarop ze liepen zou onder water verdwenen zijn. ‘En jouw overbuurvrouw zal zich vast afvragen waar jij blijft. Denk je ook niet?’

Carly stak de sleutel in het slot van de donkergroene voordeur en duwde hem open. Gisteravond was ze naar Vlieland gekomen met de boot en was ze met een bus – het eiland was autovrij – naar het vakantiehuisje gegaan, waar ze twee weken zou verblijven.

Het was een klein, maar compact houten huisje, met donkergroene houten luiken naast de ramen. Bij de enige deur die het huisje rijk was, was een houten veranda met een overkapping gemaakt. Er stonden twee houten stoelen en een rond tafeltje op de houten verhoging. Een smal tegelpad leidde naar het hoofdpad, dat nauwelijks een auto breed was.

Het huisje lag aan de rand van een kleinschalig bungalowpark, aan de Noordzeekant, en was omringd door lage struiken en wat bomen. Het strand lag op een paar honderd meter afstand, zodat ze vanaf de nabijgelegen duinen met een verre kijker de zee kon zien als ze wilde.

Carly legde haar rugzak op de tafel en bekeek de kamer wat nauwkeuriger. Toen ze gisteravond aan was gekomen had ze daar de tijd niet voor genomen, en vanochtend was ze bijna direct na het ontwaken naar het dorp gegaan voor de eerste inkopen – ze moest toch eten. Nadat ze de boodschappen hier weer had achtergelaten was ze naar het strand vertrokken. Ze was nieuwsgieriger geweest naar haar omgeving dan naar het huisje.

Haar koffer, waar ze alleen de dingen had uitgehaald die ze vanochtend nodig had, stond dan ook nog steeds op dezelfde plaats als waar ze die gisteravond neer had gezet: in een hoek van de slaapkamer.

De woonkamer was niet bijzonder groot. Er stonden een bank, een paar leunstoelen, een salontafeltje, en een televisie op een laag

kastje. De tafel en vier stoelen sneden de kamer in tweeën. Aan de andere kant was een klein keukentje waarin alleen de hoogstnoodzakelijke apparatuur was ondergebracht: een gasfornuis, een koelkast en een aanrecht met spoelbak. In de kastjes vond ze serviesgoed en pannen. Al met al stond het huisje behoorlijk vol.

Bij de supermarkt had ze vanochtend nog wat etenswaren ingeslagen. Aangezien ze hier alles te voet moest doen – ook vanaf de bushalte moest ze te voet verder naar haar huisje – kon ze telkens maar een beperkte hoeveelheid meenemen.

Het had zo zijn charmes om een aantal dagen zonder auto door te moeten komen. Iets wat ze helemaal niet erg vond. Zolang het geen pijpenstelen regende, vond Carly het niet erg om buiten te zijn. Voor haar werk moest ze nu eenmaal veel lopen langs stranden, over rotsen en door onherbergzame gebieden om bij de zee te kunnen komen. Of ze bracht hele dagen door op een boot, al dan niet duikend, wat net zo vaak gebeurde.

Nadat ze haar koffer verder had uitgepakt, was het tijd om iets te eten voor zichzelf te maken. Een paar tomaten, een stuk komkommer, een zakje sla en kaasblokjes vormden al snel een gemengde salade. Met een paar harde broodjes erbij was de maaltijd compleet.

De zon stond inmiddels laag aan de hemel en zette het huisje in een betoverende oranje gloed. Ze nam haar bord en een glas wijn mee naar buiten en maakte het zich gemakkelijk op de veranda. Het was nog niet te koud om buiten te eten, zeker niet met een dik fleecvest aan. De zonnestrallen hadden in de vroege herfst nog net voldoende kracht om wat warmte af te geven.

Langzaam at ze haar salade op, genietend van het fraaie uitzicht van de ondergaande zon die haar laatste stralen over de duinen wierp. Het duurde dan ook niet lang voordat ze in het schemerige licht zat van een beginnende avond.

Ze brak een stukje brood af en at het op, terwijl op een tiental meters voor haar een nieuwsgierig konijn snuffelend bleef staan, voordat het rustig begon te knabbelen aan de stugge grassprietten

die hier groeiden.

Haar gedachten dwaalden verder. Het was een volle en bijzondere dag geweest met die ontmoeting met Florian. Een merkwaardige jongen, waar zelfs zij nog heel wat van kon leren, dacht ze met een glimlach. Carly twijfelde er niet aan of ze hem nog vaker zou zien in de tijd dat ze hier was. Hij wist immers precies waar ze logeerde. Bovendien had ze hem beloofd dat hij haar tekeningen mocht zien.

Ze hoopte echter niet dat hij omwille van haar nog meer dagen van school verzuimde. Dat mocht ze niet aanmoedigen, al besefte ze tegelijkertijd dat zij daar geen enkele invloed op had. Bovendien zou ze het te druk hebben om zich met de jongen bezig te houden.

Het soort onderzoek dat zij hier kwam doen, zou zeker enige weerstand kunnen oproepen onder de bewoners en de vissers. Er werd lang niet altijd begrepen dat dergelijk onderzoek ten behoeve van de natuur én van de visserij was. Veel vaker werd het gezien als een manier om een beroepsgroep kapot te maken, buitenspel te zetten in het belang van de natuur. Ook al had haar onderzoek niet de bedoeling de visserij tegen te gaan, toch zou het zo door sommige mensen gezien worden, was haar ervaring.

Carly wist dat haar bevindingen mede gebruikt zouden worden om te bepalen of de visserij in dit kwetsbare natuurgebied verder ingedamd moest worden. Daarom zou lang niet iedereen blij zijn met haar aanwezigheid. Ze was dan ook gewaarschuwd door de mensen van Blueplanet om niet direct te laten merken wat ze hier precies kwam doen. Dat maakte haar werk er niet gemakkelijker op.

Het waddengebied intrigeerde haar door de grote variëteit aan dieren- en plantensoorten die nergens anders voorkwamen. De rijke flora en fauna waren daardoor ook bijzonder kwetsbaar. Iedere verandering in dat leefmilieu had direct zijn invloed op de dieren die er leefden, onder en boven water.

Veel tijd voor het eerste onderzoek kreeg ze ook niet; alleen de

komende twee weken. Daarna zou bekeken worden of ze verder moest gaan. Het eiland zou bovendien vanaf dit weekend bezet worden door vogelaars, die traditioneel drie weekenden achter elkaar hierheen kwamen om bijzondere vogels te spotten.

Hoewel het zeker niet hun bedoeling was, verstoorden die mensen toch het normale leefpatroon van de vogels en andere dieren, al was het alleen maar omdat ze in zulke groten getale het eiland zouden overspoelen.

In de verte klonk de roep van een nachtvogel die op jacht ging. De zon was nu helemaal ondergegaan en het begon kil te worden. Tijd om naar binnen te gaan.

Uit haar rugzak diepte ze een schetsblok en een potlood op en ze ging daarmee aan tafel zitten. Met vloeiende bewegingen schetste ze een zeehond die behendig vanuit het water op een zandbank krom.

Naast haar op de tafel lag de vondst van die dag. Twee stenen waarin duidelijk de afdruk van een weekdier te zien was. Florian had er een stuk of vijf gevonden en er twee aan haar gegeven. Zelf had ze niets gevonden.

Florian wist veel te vertellen over de fossielen die hier gevonden werden. De jongen intrigeerde haar. Ze hadden de rest van de dag samen over het strand gezworven, zoekend naar schelpen en dieren. Hij vertelde honderduit over zijn hobby: fossielen in schelpen en stenen. Zij vertelde op haar beurt over háár werk en haar hobby: de zee en alles wat daarin en rondom leefde.

Voor een kind van elf jaar was hij bijzonder slim en opmerkzaam en gedroeg hij zich heel volwassen. Geen wonder, dacht ze. Hij woonde alleen met zijn vader en buiten school trok hij niet zo veel op met leeftijdgenootjes. Zij vonden zijn hobby maar vreemd, had hij verteld. Een eenzaam leven voor een kind. Zou die vader dat niet in de gaten hebben?

Tegen negen uur schoof ze haar tekenblok aan de kant en pakte ze haar laptop uit haar tas om de resultaten van die dag te noteren en om haar ouders te vertellen van haar ervaringen vandaag.

Het was bij hen nu negen uur in de ochtend. Als ze niet op pad waren, was dat het tijdstip dat ze elkaar doorgaans spraken via Skype. Ze zagen elkaar dan niet zo vaak, maar door het bestaan van internet was hun contact wel intensief.

HOOFDSTUK 2

Gekleed in een spijkerbroek, warme kniehoge laarzen en een waterdichte parka, ging Carly die ochtend op weg. Ze wilde een bootje huren om de Waddenzee op te varen. Haar doel voor vandaag waren een paar zandplaten waar veel vogels en zeehonden moesten zitten.

Haar huisje lag op een klein halfuur lopen van het dorp. Geiten graasden in de weilanden langs de weg. Hier en daar liepen paarden tussen de geiten door. Ze moest één keer in de berm gaan staan om een tractor te laten passeren. De bestuurder knikte vriendelijk naar haar en Carly stak haar hand naar hem op. Verder kwam ze geen mensen tegen.

Ze liep het dorp binnen over een ruw bestrate weg, waaraan op verschillende plaatsen een stenen trap in de omhooglopende berm was geplaatst om de duinen te kunnen beklimmen, of om naar een hoger gelegen stuk van het dorp te gaan.

De afwisselend uit stenen opgetrokken en met hout afgewerkte huizen, enkele met witgeschilderde gevels of in felle kleuren beschilderde ramen en deuren, stonden in smalle straten, met bomen omzoomd. Bij enkele huizen stond een bank uitnodigend tegen de gevel aan.

De straat die ze ingelopen was, leidde naar het centrum van het dorp: een plein waar de winkels in authentieke stijl waren gelaten.

Je waande je hier voor even terug in de tijd. Hier geen schreeuwe-
rige reclame aan de gevels, geen borden van C&A, V&D of
McDonald's.

Er was wel keuze uit twee supermarkten, had Carly de vorige dag
al gezien. De overige winkels leken zich voornamelijk op de vele
toeristen te richten die dit eiland overstroonden. Verderop ont-
dekte ze een snackbar, een museum en een kerkplein dat er nu kaal
en verlaten bij lag. In de zomer zou hier vast meer bedrijvigheid
zijn.

De mensen die ze op straat tegenkwam, knikten haar vriendelijk
toe. Ze zagen haar vast aan voor een toerist. Iedereen kende
natuurlijk de vaste bewoners van deze kleine leefgemeenschap.

Carly ging op zoek naar de plaatselijke VVV en vond die aan de
Havenstraat. Hier zou ze vast de informatie die ze nodig had wel
kunnen krijgen. Een ouderwetse deurbel kondigde haar binnen-
komst aan.

'Ik zou graag een bootje willen huren. Waar moet ik dan zijn?'
vroeg Carly aan de oudere dame die achter de balie van de VVV
stond.

'Dan kunt u het beste naar de haven gaan. Daar verhuren ze aller-
lei soorten boten, van zeilboten tot kleine roeiboortjes,' wist de
vrouw. 'Buiten staat een bord dat de weg naar de haven wijst.'

'Oké. En is het mogelijk om hier te duiken?' Niet alleen van
bovenaf zou ze onderzoek doen, maar ook onder water; dat was
zeker zo belangrijk. Ze had haar eigen duikuitrusting meegenomen,
op de zuurstofflessen na. Die waren echt te zwaar om mee te
nemen in de trein en de bus. Over het algemeen was er wel een
duikvereniging in de buurt van het water te vinden waarvan ze
zuurstofflessen kon lenen of huren.

'Bij hotel De Wadden kunt u terecht voor informatie over het dui-
ken.' De vrouw pakte een foldertje en gaf dat aan Carly.

'Dank u wel, dan zal ik daar ook eens een kijkje gaan nemen.' Ze
stopte het foldertje in haar rugzak en ging naar buiten om de
haven te zoeken. Naar dat hotel zou ze later wel gaan om te infor-

meren naar de mogelijkheden. Eerst maar eens een bootje regelen. Een kwartiertje later klom ze in een rood geverfde roeiboot. Ze borg haar rugzak weg in een afsluitbare bak en pakte de riemen. Florian had haar verteld waar ze een kleine groep zeehonden en ook heel wat vogels zou kunnen vinden. Een plek die ze zelf ook al op het oog had gehad. De jongen wist er veel over te vertellen en staaftde daarmee haar vermoedens dat ze zeker daarheen moest gaan.

Lang niet overal was het water even diep en bevaarbaar, maar met een kleine roeiboot moest dat geen probleem zijn. De wind woei nu gelukkig niet zo hard, wat het roeien een stukje gemakkelijker maakte omdat daardoor de golven niet zo hoog waren.

Het bleek toch nog een hele onderneming te zijn om bij de zandbank te komen. Tamelijk bezweet kwam ze dan ook bij de beoogde locatie aan. Ze had geen anker om uit te gooien en zo de boot vast te leggen, dus moest ze proberen een beetje uit de stroming te gaan liggen, wilde ze iets kunnen bekijken en toch in de buurt blijven. Ze wilde de vogels die op de plaat naar voedsel aan het zoeken waren niet verstoren door het bootje op het zand te trekken.

Ze bestudeerde een poos in alle rust de dieren op de plaat, tot de stilte doorbroken werd door het geronk van een snel dichterbij komende vissersboot. Verbaasd keek ze om zich heen. Ze lag dan wel vlak bij een vaargeul, Carly wist dat er hier niet gevist mocht worden. Van Blueplanet had ze een nauwkeurige kaart gekregen waarop aangegeven stond waar dit jaar wel en niet gevist mocht worden. Ze was voldoende bekend met coördinaten om te weten waar ze zich ongeveer bevond, en dat was beslist niet bij een visgrond.

Een man, gekleed in een oranje waterdichte broek en een dikke trui, stond met zijn armen over elkaar geslagen naar haar te kijken. Hoewel de afstand tussen haar bootje en het schip vast groot genoeg was om te passeren, pakte Carly toch de roeispanten en roeide ze zo hard ze kon om in ieder geval uit de boeggolf van de

boot te blijven.

Toen ze haast de zandplaat op was geroeid, kon ze niet meer verder en keek ze naar de passerende boot, waarop ze nu duidelijk de sleepnetten zag hangen. Ging hij hier vissen of was hij op doorvaart? De radar, waardoor de boten te volgen waren, gaf precies de plaats aan waar de vissersboten zich bevonden.

Als hij op doorvaart was, was er niets aan de hand, maar als hij zijn netten hier liet zakken om te vissen, was hij in overtreding. Ze viste haar camera onder haar parka vandaan en maakte vlug een foto van de boot met de naam en het nummer ervan goed in beeld. Vervolgens duwde ze haar bootje los van de plaat en begon verwoed achter de vissersboot aan te roeien.

Ze hoefde zich geen zorgen te maken om voldoende afstand te bewaren, die grote boot ging immers veel sneller. Maar met haar camera en een krachtige lens hoefde ze niet heel dichtbij te zijn om vast te kunnen leggen wat hij deed.

Misschien ging hij vissen, misschien ook helemaal niet en was hij op weg naar een andere plek. Hoe dan ook; ze zou er foto's van maken als hij zijn netten uitgooide en weer binnenhaalde. Daarmee zou ze naar de politie gaan.

Figuren zoals deze visser zorgden ervoor dat de Waddenzee steeds leger werd. Er werd toch niet voor niks vastgelegd waar wel en niet gevestigd mocht worden?

De mossel- en kokkelvisserij stelde zelfs ieder jaar een visplan op waarin steeds opnieuw de afspraken werden vastgelegd die gemaakt werden over de bescherming van zeegras en de kwetsbare mossel- en kokkelbanken, en ook over het voorkomen van de versterking daarvan.

Zo werd er ook ieder jaar opnieuw vastgelegd waar er gevestigd mocht worden en door hoeveel boten. Ieder jaar opnieuw werden de vergunningen uitgegeven. Er moesten immers voldoende vissen en schelpdieren overblijven voor de andere dieren en vogels die op, in en rond het water leefden. Er waren zelfs jaren bij dat er niets gevestigd mocht worden, wist Carly.

De visser op die boot moest dat ook weten, dat kon niet anders. Iedere boot moest een vergunning hebben om te mogen vissen in bepaalde gebieden en op bepaalde vissoorten. Hield hij zich daar niet aan, dan kostte hem dat zijn vergunning en een flinke boete en kon hij net zo goed de boot van de hand doen.

Zolang er mensen waren die zich niets van deze regels aantrokken, kreeg de Waddenzee geen kans zich voldoende te herstellen en gingen alsnog voor de natuur kostbare zeegronden verloren.

Voor even waren de vogels en zeehonden die ze had willen bestuderen vergeten en roeide ze achter de boot aan alsof haar leven ervan afhing.

Een satelliet mocht dan aangeven waar deze boot zich bevond, daarop was niet te zien wat hij precies deed. Hij bleef immers niet stilliggen, maar voer langzaam verder, en zij roeide erachteraan. En al die tijd stond de visser op de boot naar haar te kijken. Ze kon zich voorstellen dat hij zich rot lachte om die dwaze vrouw die meende een gemotoriseerde boot bij te kunnen houden met een kleine roeiboort.

Uitgeput liet ze na een poosje de riemen stilliggen en wachtte ze tot haar hartslag weer wat rustiger werd. Carly keerde het bootje en roeide langzaam terug naar de zandbank waarbij ze eerder had gelegen.

Ondanks dat ze niet had kunnen vaststellen dat de visser iets slechts in de zin had, maakte ze zich kwaad. Het duurde enige tijd voordat haar woede was gezakt en ze zich weer rustig kon concentreren op wat ze hier kwam doen.

Carly kon niet tegen onrecht en had er een hekel aan als mensen zich niet aan vastgestelde regels hielden. Regels waren er niet voor niets, ook al leek het voor sommige mensen alsof de regels en wetten er alleen maar waren om hen te pesten en dwars te zitten.

Ze ging verder met het tellen van de aanwezige vogels en zeehonden. De dieren trokken zich niets van haar aan toen ze eenmaal aan de aanwezigheid van het bootje gewend waren en deden wat ze normaal ook deden, terwijl zij steeds stijver en kouder werd van

het lange stilzitten. Daar kon zelfs de warme koffie die ze in een thermoskan had meegenomen, niets aan veranderen.

Omdat ze rekening moest houden met het getij, wilde ze niet vast komen te zitten op het droogvallende wad, moest Carly tijdig weer terug naar het eiland roeien. De terugtocht verwarmde haar weer zodanig dat het zweet over haar rug liep.

In de haven legde ze het roeibootje terug op zijn plaats vast en pakte haar spullen uit de bak.

Een oude man zat op een bankje aan de haven uit te kijken over het water. Zijn handen rustten op een houten wandelstok. 'Wezen varen, juffie?' vroeg hij met een krakende, doorrookte stem.

Ze liep naar hem toe en keek in zijn door weer en wind verweerde gelaat. Diepe rimpels lagen rond zijn ogen, van het vele toegeknepen turen over het water. Een fijn netwerk van gesprongen adertjes lag op zijn wangen. Een zeeman in ruste? Hij zou vast wel weten hoe het er hier aan toe ging. Welke vissers zich wel en niet aan de afspraken hielden.

'Je bent niet ver gekomen,' ging hij verder.

Carly volgde zijn blik en ontdekte dat hij haar inderdaad gezien moest hebben. 'Ik wilde de vogels en zeehonden bestuderen op die zandplaat,' gaf ze toe.

'Een liefhebber dus. Die zien we hier massa's, al is het nu wel wat koud om lang op het water stil te blijven zitten.'

'Ik ben erop gekleed. Er leven bijzonder veel vogels op de plaat.'

'Heb je ze soms geteld?'

'Dat heb ik inderdaad,' grinnikte ze, om meteen daarop ernstig te vervolgen: 'Zag u ook die vissersboot die door de vaargeul voer? Weet u of hij aan de andere kant van het water moet zijn? Of gaat hij daar soms vissen?'

Nu verdween de vriendelijke glimlach van het gezicht van de man.

'Dat gaat jou volgens mij niets aan. Als hij daar vaart, moet hij daar ergens in de buurt zijn, en als hij daar vist, heeft hij daar vast een vergunning voor.'

'Dat lijkt me niet. Ik heb een kaart waarop staat dat er op die plaats

juist niet gevist mag worden.'

'Dat is dan vast een verkeerde kaart,' mompelde hij. Nu bekeek hij haar wat aandachtiger met priemende ogen. 'Ben jij soms zo'n milieuactivist die hier de boel kapot wil komen maken? Dat soort lui zien we hier genoeg. Die kunnen we missen als kiespijn.'

'Dat ben ik helemaal niet. Bovendien maak ik niets kapot, dat doet die visser met zijn sleepnetten wel. Met die sleepnetten maakt hij letterlijk jullie eigen visgronden kapot. Om nog maar te zwijgen over de bodem en de dieren die daar leven.'

Nu werd de blik van de man nog grimmiger. Hij tilde zijn stok op en zwaaide ermee in haar richting. 'Maak dat je wegkomt met dat soort rare praat. Daar zijn wij niet van gediend,' grauwde hij.

Carly liep haastig een paar passen bij hem vandaan en keek hem nog even verward aan. Moest ze uitleggen wat er precies gebeurde en wat ze hier kwam doen?

Nee, dat zou hij waarschijnlijk toch niet geloven, gaf ze zichzelf antwoord. Veel van die oude vissers waren vast van mening dat de vis in de Noordzee tot in het oneindige bleef doorzwemmen, dat de zee nooit leeg raakte en dat de vogels wel een andere voedselbron zouden vinden.

Ze wilden eenvoudig niet horen dat het weleens heel anders kon zijn en dat zelfs de zee leeggevist kon worden. Dat ook dat weer direct zijn invloed had op de rest van de dieren die van de zee leefden, en uiteindelijk ook op henzelf.

Een ander punt was dat die man er nu van overtuigd was dat zij een activiste was. Hoe snel zou het gerucht de ronde doen dat er weer zo'n milieuactivist op het eiland was? Dat had ze nu juist willen voorkomen om niet te veel onbegrip, boosheid en tegenwerking uit te lokken.

Ze liep terug naar de Dorpsstraat om daar nog wat boodschappen in te slaan, onderwijl denkend aan de oude man die haar zo boos had aangekeken en met zijn stok had gezwaaid. Ze vond het niet prettig dat hij zo gereageerd had. Net als ieder ander mens werd ook zij het liefst vriendelijk behandeld. Ze had immers geen

kwaad in de zin.

De grote rugzak werd volgeladen en wat lichtere dingen droeg ze in een linnen tas met zich mee. Al met al was het een behoorlijke last die ze op haar rug had. Toch ging ze te voet terug naar het bungalowpark, in de hoop dat ze door de wandeling haar sombere stemming kwijt kon raken.

‘Carly! Hé, Carly! Wacht even op mij!’ klonk na een poosje gelopen te hebben opeens een bekende stem achter haar.

Ze zette de tas op de grond neer en wachtte tot Florian bij haar was.

Hij hijgde van het harde lopen. ‘Ben je nog gaan varen vandaag?’ wilde hij weten.

‘Ik ben bij die zandplaat gaan kijken waarvan je gisteren zei dat er veel dieren zaten,’ knikte ze. ‘Nog bedankt daarvoor. Het is een heel goede plek om de vogels en zeehonden te observeren.’

Florian lachte glunderend. ‘Dat zei ik toch. Mijn pa wil je misschien wel een keer meenemen. Dan kun je heel dicht bij De Richel komen. Daar zitten pas veel zeehonden. En dan kun je ook zien hoe hij vist en wat de bijvangst is. Dat is toch belangrijk voor je onderzoek?’

Carly keek hem geschrokken aan. ‘Je hebt hem toch niet verteld wat ik precies kom doen?’

‘Mocht dat niet dan? Ik heb hem gisteravond via de radio op de boot gesproken,’ vroeg Florian verbaasd. ‘Je hebt niet gezegd dat ik het niet verder mocht vertellen. Je doet toch niks verkeerd met je onderzoek?’

‘Dat doe ik zeker niet, maar niet iedereen hier op het eiland zal er even blij mee zijn dat ik dat soort onderzoek doe. Ze zullen bang zijn dat ik een verkeerd beeld schets en dat ze daardoor hun werk verliezen en helemaal niet meer mogen vissen,’ legde ze hem uit. ‘En jouw vader is een visser.’

‘Hij begrijpt het echt wel! Hij is veel slimmer dan die andere vissers en weet best dat we zuinig moeten zijn op alles wat er in de zee leeft. En aan de rest moet je gewoon uitleggen dat ze zelf alles

kapotmaken met die sleepnetten en dat er dan over een poos niets meer over is om op te vissen.’ Florian keek haar uitdagend aan. ‘Het is toch zeker zo.’

‘Ik ben bang dat ze dat niet willen horen,’ gaf Carly toe. ‘En zeker niet van iemand die van het vasteland komt.’

‘Dan zal ik het wel vertellen,’ deed hij stoer.

‘Floor! Hé, jongen, wacht even op je ouwe pa,’ werd er opeens geroepen door een zware mannenstem.

De jongen draaide zich verrast om. ‘Pa, ben je er nu al? Ik dacht dat je vanavond pas thuis zou komen!’ Een brede glimlach spleet zijn gezicht in tweeën.

Een grote man, gekleed in een spijkerbroek, een donkerbruine waterdichte parka en een pet op zijn hoofd gedrukt, kwam met ferme pas aangelopen. Hij roefde Florian door zijn haar en grijnsde breed. ‘Dat is nog eens een verrassing, hè, jongen?’

Lubbe zag eruit zoals Carly zich een stoere zeeman had voorgesteld: donkere krullen die vanonder de rand van zijn pet tevoorschijn kwamen. Hij had de gezonde kleur van een man die altijd buiten was. Diepe groeven in zijn voorhoofd en rimpels naast de iets toegeknepen ogen, van het altijd in de zon moeten kijken. Een ongeschoren vierkante kin, brede schouders, stevige knuisten. En een beginnend buikje, zag ze onder de opvallende jas.

Florian knikte opgetogen. ‘Hartstikke tof, maar als je nu al aan wal bent, betekent dat toch dat er iets niet goed is gegaan.’ Hij keek bedenkelijk naar zijn vader.

‘Klopt. De motor liet het afweten. We zijn met een slakkengangetje terug naar hier komen varen.’ Florians vader krabde zich onder zijn pet. ‘Dus morgen ben ik ook aan wal. Tenminste, als je dat niet erg vindt.’

‘Natuurlijk niet.’

Carly hoorde het tweegesprek met verbazing aan. Florian was kennelijk goed op de hoogte van het doen en laten van zijn vader. Ze begreep die zorgelijke toon in zijn stem wel. Een dag aan wal betekende geen vangst. Geen vangst betekende geen inkomsten.

‘Stel je me nog voor aan je vriendin, of houd je alle knappe vrouwen voor jezelf?’ grapte zijn vader.

‘Natuurlijk niet! Carly, dit is mijn pa, Lubbe Noordhuizen. Pa, dit is Carly. Je weet wel, over haar heb ik je gisteravond toch verteld,’ verduidelijkte Florian.

‘Carly Graafland,’ zei ze. ‘Florian en ik hebben elkaar gisteren leren kennen op het strand.’ Ze stak haar hand naar hem uit.

Lubbes glimlach verdween van zijn gezicht. Zijn uitgestoken hand bleef stil in de lucht hangen. Hij liet hem vallen en stak beide handen diep in zijn zakken.

Carly verkilde en wachtte op wat komen ging. Zulke reacties kreeg ze wel vaker, maar ze had het toch niet van Florians vader verwacht. Florian had net verteld dat zijn pa een intelligente man was en dat hij openstond voor de standpunten van een ander. Het leek er niet op dat hij nu ook begrip voor het hare had.

‘Neem maar afscheid van haar, jongen. Ik wil niet dat je nog langer met die vrouw omgaat,’ mompelde Lubbe.

‘Maar pa...’ begon Florian.

‘Je hoort wat ik zeg.’ Zijn stem klonk nu onverbiddelijk en streng. Florian leek er zelfs van te schrikken.

‘Oké.’ Florian haalde zijn schouders op, draaide zich om en begon in de andere richting te lopen.

Carly schudde met een triest lachje haar hoofd. ‘Ik doe niemand kwaad, meneer Noordhuizen. Het onderzoek dat ik doe is niet bedoeld om de visserij te schaden, maar om in kaart te brengen hoe de vogels en zeedieren eraan toe zijn.’

‘Best, noem het zoals je wilt, maar blijf uit de buurt van mijn zoon en mij.’ Hij draaide zich met een ruk om en volgde Florian.

Carly keek de grote en de kleine man na. Wat een kortzichtigheid. Dat had ze niet verwacht. Niet van hem; de vader van een jongen die zo duidelijk begaan was met alles wat er in en om de zee leefde. Hij moest die liefde voor de natuur toch van iemand hebben gekregen. Blijkbaar alleen van zijn overleden moeder.

Florian was slim en begreep dingen heel snel. Dat had ze al wel in

de gaten. Zou hij nu ook begrijpen waarom hij van zijn vader niet meer met haar mocht omgaan?

Het speet haar wel dat het zo moest gaan. Gisteren had ze genoten van het gezelschap van de jongen. Helaas, dat zou geen herhaling krijgen; niet als het aan Lubbe Noordhuizen lag.

Ze pakte haar tas met boodschappen weer op en begon verder te lopen in de richting van het park.

In het huisje borg ze eerst de boodschappen op. Daarna maakte ze iets te eten klaar voor zichzelf en ging ze aan tafel zitten met haar laptop voor zich. Er moest een verslag gemaakt worden van alles wat ze vandaag had gedaan en gezien.

In een net gevangen

Maritiem bioloog Carly doet onderzoek naar het effect van vissen met sleepnetten in de Waddenzee. Haar onderzoek roept weerstand op bij de plaatselijke vissers, die bang zijn om hun broodwinning te verliezen. Carly wordt aan alle kanten tegengewerkt: in winkels wil men haar niet helpen, mensen kijken haar met de nek aan en er wordt zelfs ingebroken in haar vakantiehuisje. Gelukkig zijn er een paar eilanders die ze kan vertrouwen. Ze is namelijk niet van plan zich uit het veld te laten slaan!

José Vriens is een geboren schrijfster. Haar schrijfplezier spat van de pagina's. Een genot om te lezen!

"Lekker zomers boek waar je je even in kunt verliezen.

Gewoon lezen!"

Lezersreactie op bol.com bij *Volg je droom*

NUR 340

ISBN 978-9401900782

9 789401 900782

Zomer & Keuning
Urban fiction

www.kok.nl